

Kontakt dla mediów:

e-mail: media@parp.gov.pl

Informacja prasowa

Warszawa, 21.06.2024 r.

Stan polskiej przedsiębiorczości po dwóch dekadach w UE – PARP prezentuje „Raport o stanie sektora MSP w Polsce 2024”

Od wstąpienia Polski do Unii Europejskiej liczba przedsiębiorstw w Polsce systematycznie rośnie. W 2004 r. w naszym kraju działało 1,7 mln firm, zaś w 2022 r. było już ich o ponad jedną trzecią więcej. O tym, co polska przedsiębiorczość zyskała na unijnej akcesji i o sytuacji krajowych firm przeczytamy w „Raporcie o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce 2024”. Zapraszamy do lektury!

– Najnowszy raport opublikowany przez PARP pokazuje, że 20 lat naszego kraju w strukturach unijnych przyniosło nam wymierne korzyści. Ten potencjał dostrzegają również ekonomiści Międzynarodowego Funduszu Walutowego, którzy spodziewają się, że wzrost PKB Polski przyspieszy do 3,1% w 2024 r. i 3,5% w 2025 r. Również Bank Światowy podniósł prognozę wzrostu gospodarczego Polski na 2024 r. o 0,4 p.p. do 3%. Nie mam wątpliwości, że tak wysoka ocena możliwości naszego kraju za granicą jest efektem wysiłku polskich przedsiębiorców – **mówi Katarzyna Duber-Stachurska, prezes PARP.**

Co drugą złotówkę PKB generuje sektor MŚP!

Przedsiębiorstwa działające w Polsce wytwarzają obecnie blisko dwie trzecie polskiego PKB (67,9%). Największy wkład mają MŚP, które generują blisko co drugą złotówkę PKB (45,3%).

Na przestrzeni lat 2004–2022 sytuacja finansowa polskich firm diametralnie się zmieniła. Przychody ogółem przedsiębiorstw niefinansowych zwiększyły się nominalnie 3,6-krotnie (do 7,9 bln zł), produkcja – 3,4-krotnie (do 5,8 bln zł), a wartość dodana – 3,3-krotnie (do 1,9 bln zł).

Wszystkie grupy przedsiębiorstw istotnie zwiększyły swoje nominalne przychody rok do roku: mikrofirmy o 24,4%, małe – o 20,4%, średnie – o 27,0%, a duże – o 27,7%, jednak biorąc pod uwagę inflację, wzrost realny nie był aż tak duży. Jeśli chodzi o wskaźniki rentowności obrotu, zanotowano pogorszenie we wszystkich grupach firm. Największą rentownością cechowały się mikrofirmy (8,0%), potem kolejno – średnie (6,3%) i małe (6,0%). Najslabiej w tym zestawieniu wypadły duże przedsiębiorstwa (z wynikiem 5,4%).

Przekroczyć granice

Od 2005 r. polski eksport wyrobów i usług wzrósł realnie trzykrotnie, do ponad 2 bln zł w 2022 r. Liczba eksporterów wyrobów wzrosła w latach 2007–2022 o 57%, a liczba eksporterów usług zwiększyła się na przestrzeni lat 2010–2022 o 69%.

Niestety liczba polskich przedsiębiorstw zajmujących się eksportem lub importem jest nadal niska. W 2022 r. tylko 4,8% firm w Polsce (tj. 113,9 tys.) sprzedawało wyroby za granicę, a zaledwie 0,85% (19,9 tys.) – usługi. Polski eksport jest zdominowany w dużej mierze przez przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego. Od tej grupy pochodzi blisko dwie trzecie wartości eksportu (63,6%), choć stanowią jedną trzecią polskich eksporterów (32,7%).

– Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości zdaje sobie sprawę z tego, że ekspansja zagraniczna nadal stanowi duże wyzwanie dla polskich przedsiębiorców. Przypomnę, że w ramach realizacji programów na lata 2021–2027 (w tym KPO) w bieżącym roku planowane jest ogłoszenie łącznie 24 naborów na ponad 6 mld zł dofinansowania. Zaplanowane konkursy w ramach programów Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej i Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki dają ogromną szansę na pozyskanie wsparcia dla szerokiego grona beneficjentów i realizację wielu cennych projektów, które mogą podbić międzynarodowe rynki – **mówi prezes PARP i dodaje:** – Mamy świadomość, że tworzenie sprzyjających warunków do prowadzenia biznesu w Polsce i umożliwienie wyjścia poza jej granice przekłada się na sukces gospodarczy nie tylko pojedynczej firmy, lecz także kraju.

Struktura zatrudnienia i wynagrodzenie

Od wejścia Polski do Unii liczba pracujących w sektorze przedsiębiorstw wzrosła z 8,2 mln do 10,3 mln (według stanu na koniec 2022 r.). Wzrosła też przeciętna liczba zatrudnionych w przedsiębiorstwach – z 5,7 mln do 7,1 mln osób. W latach 2004-2022 wynagrodzenia poszły w górę niemal trzykrotnie – z 2336 do 6731 zł.

W sektorze MŚP pracuje 6,9 mln osób, z czego prawie 4,4 mln w mikrofirmach. W 2022 r. kolejny raz spadła liczba osób pracujących w małych firmach (o ok. 12 tys. osób) i osiągnęła poziom nieco ponad 1 mln. Mniej osób niż rok wcześniej pracowało także w firmach średniej wielkości (ponad 1,5 mln – spadek o ponad 26 tys.). Natomiast w dużych przedsiębiorstwach – pomimo ich niewielkiej liczebności – liczba pracujących wzrosła o niemal 67 tys. osób. W rezultacie duże przedsiębiorstwa były miejscem pracy dla 3,4 mln osób (33% ogólnej liczby pracujących w sektorze przedsiębiorstw).

Rok 2022 był kolejnym rokiem ze wzrostem wynagrodzeń we wszystkich klasach wielkości przedsiębiorstw, a zmiany zachodzące w tym zakresie na przestrzeni ostatnich 5 lat miały bardziej dynamiczny charakter niż w latach wcześniejszych. Ogółem miesięczne nominalne wynagrodzenie brutto na jednego zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw wynosiło 6 731 zł i było wyższe o 798 zł niż w roku poprzednim, co oznacza wzrost o 13,5%.

Zmiana jedną stałą

„Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce” skupia się na analizie rozwoju polskiej gospodarki w latach 2004–2022. W tym czasie znacznym przeobrażeniom uległa struktura branżowa przedsiębiorstw z sektora MŚP. Wzrosło znaczenie sektora usługowego – z 42,8% do 55,2% (o 12,4 p.p.) oraz budowlanego (z 9,3% do 15,5%, o 6,2 p.p.).

Zmniejszył się za to udział przedsiębiorstw handlowych (z 35,7% do 20,0%, o 15,7 p.p.) i przemysłowych (z 12,2% do 9,3%, o 2,9 p.p.).

Na przestrzeni lat obserwujemy także postęp w innowacyjności i działalności badawczo-rozwojowej. Średni udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych i usługowych wzrósł w latach 2006–2022 z poziomu 22,5% do 32,5%.

Bardzo duża zmiana nastąpiła także w obszarze aktywności przedsiębiorstw, jeśli chodzi o korzystanie z technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych. W 2004 r. 28% firm miało szerokopasmowy dostęp do internetu, w 2023 r. było ich już 98,7%. Udział przedsiębiorstw dysponujących własną stroną internetową zwiększył się w ciągu ostatnich 20 lat z 44% do 67,3%. Z kolei w obszarze wykorzystania sieci komputerowych do otrzymywania zamówień – z 4% w 2004 r. do 18% w 2022 r.

Polska Wschodnia zmniejsza dystans

Polska Wschodnia to makroregion, który przez lata odstawał pod wieloma względami od średniej krajowej m.in. najniższym PKB na mieszkańca wynoszącym w 2024 r. w poszczególnych województwach makroregionu od 35 do 39% średniej dla 27 krajów Unii Europejskiej. Według danych za 2022 r. te odsetki wynoszą już od 55 do 59% unijnej średniej.

– Od czasu akcesji Polski do UE w ramach kolejnych programów ten region otrzymuje wsparcie na rozwój z funduszy europejskich, m.in. za pośrednictwem Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Unijne i krajowe środki przyczyniły się do powstania wielu inicjatyw i inwestycji, dzięki czemu Polska Wschodnia zrywa z wizerunkiem biedniejszej i mniej atrakcyjnej gospodarczo niż reszta kraju. W ciągu 20 lat przyznaliśmy blisko 20 mld zł dofinansowania dla firm, samorządów, instytucji wspierających innowacje w regionie – **stwierdza Katarzyna Duber-Stachurska.**

W 2022 r. ogólna liczba firm nowo zarejestrowanych w REGON sięgnęła 385 966. W tym okresie w całej Polsce Wschodniej odnotowano ponad 63,5 tys. nowych rejestracji, najwięcej w województwie lubelskim (17,4 tys.).

Współcześnie Polska Wschodnia oferuje potencjalnym inwestorom różnorodne możliwości w takich obszarach jak ekologia, turystyka, energetyka odnawialna, rolnictwo ekologiczne czy rozwój nowoczesnych technologii. Inwestorzy mogą liczyć na korzystne warunki do prowadzenia działalności, a także na dostęp do wykwalifikowanej kadry za sprawą obecności licznych ośrodków akademickich.

Pełna treść [„Raportu o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce”](#) dostępna [jest na stronie PARP.](#)